

*Bibliotheek van de toekomst;
knooppunt van kennis, contact en cultuur*

Toekomstvisie van de Bibliotheken Midden-Drenthe

De bibliotheek Midden-Drenthe in de samenleving...

Vooraf

In de Cultuurnota van de gemeente Midden-Drenthe is een kort stukje opgenomen over de bibliotheek. Er is echter geen gemeentelijke beleidsvisie voor het bibliotheekwerk. Sinds april 2014 is er een nieuw College en de Cultuurnota wordt op dit moment herschreven. De bibliotheek wil graag met de gemeente als opdrachtgever vorm en inhoud geven aan het bibliotheekwerk na 2014.

.

Bij het samenstellen van deze nota/visie is gebruik gemaakt van twee recente publicaties.

1. *Trends in de samenleving: ontwikkelingen op het gebied van demografie, economie, media en informatie binnen het sociaal-culturele domein* (Sectorinstituut Openbare Bibliotheken, Den Haag, januari 2014)
2. De vertaling van deze trends in een toekomstvisie door de commissie Cohen: *Bibliotheek van de toekomst -knooppunt voor kennis, contact en cultuur SIOB* (Sectorinstituut Openbare Bibliotheken, Den Haag, januari 2014)

Beide notities worden eerst kort samengevat en vervolgens wordt uitgelegd wat dit concreet voor de bibliotheken Midden-Drenthe zou kunnen betekenen.

Trends in de samenleving

Het SIOB heeft trends in kaart gebracht 'waarvan verwacht wordt dat ze op de een of andere manier van invloed kunnen zijn op de functie van openbare bibliotheken en de manier waarop deze wordt ingevuld' en deze ondergebracht in drie clusters. Hieronder daaruit weer een selectie.

Demografie & economie:

- De vergrijzing neemt toe, en zal in 2040 zijn hoogtepunt bereiken.
- Steden worden groter, het aantal plattelandsbewoners neemt af. In 2010 was de verhouding stedelijk gebied – platteland: 68% - 32%.
- 'De moderne, digitale consument hecht minder aan bezit en maakt gebruik van een product of dienstverlening zonder het zelf te hoeven hebben. Toegang is belangrijker dan bezit, kopen maakt plaats voor delen en lenen'. Technologische (digitale) ontwikkelingen hebben dat mogelijk gemaakt. Enkele voorbeelden van gezamenlijk gebruik, (collaborative consumption): Thuis afgehaald - mensen koken voor buurtgenoten; gereedschap en materialen delen/huren voor buurtgenoten (Peerby); gedeeld autogebruik voor zakelijke rijders en particulieren (Autodate), enz.
- Er wordt meer online gewinkeld.
- Kennis wordt een belangrijker productiemiddel; geletterd zijn is het fundament. 'Alles staat of valt met lezen. In de huidige kennissamenleving is 80% van het werk gerelateerd aan lezen en schrijven en een goede taal- en leesvaardigheid is onmisbaar voor een maatschappelijk carrière.
- 'Naast tekst en taligheid groeit ook het belang van de informatie- en ICT-dimensie van Geletterdheid': ICT-vaardigheden en 'inhoudelijke vaardigheden als zoeken, selecteren en evalueren van informatie en strategische vaardigheden die te maken hebben met het inzetten van digitale media voor persoonlijke ontwikkeling (...)'. Het gros kan daarin meekomen, maar een deel is 'digibeeft', m.n. ouderen, laagopgeleiden en burgers in de laagste inkomensgroep. Het grootste deel hiervan is met hulp bij te spijkeren, 5% zal nooit digivaardig worden.
- De crisis en de bezuinigingen werken door in de omslag van verzorgingsstaat naar participatiemaatschappij.

Media:

- In 2012 heeft 96% van alle 12- tot 75-jarigen toegang tot internet. Mobiele apparatuur wordt daarbij belangrijker: 61% van de Nederlanders heeft een smartphone.
- Er is veel gratis te vinden op internet, maar lang nog niet alles is voor iedereen toegankelijk.
- De content komt los van de drager, crossmedialiteit neemt toe en content 'wordt niet alleen langer verstuurd van een centrale instantie naar een groep gebruikers, maar content stroomt ook tussen gebruikers onderling'. Content wordt ook steeds meer op maat gesneden. Kortom op verschillende manieren, in diverse vormen wordt informatie 'gedeeld'.
- Mensen organiseren zich in toenemende mate rondom bepaalde thema's of interesses.
- 'Leren wordt een sociaal proces dat plaatsvindt in co-creatie en door samenwerken en delen. Fablabs en makerspaces zijn voorbeelden van social learning. (...) (Ze) bieden een plek waar samenwerken, creativiteit, technologie en hand- en hoofdwerk samenkomen en waar kennis niet op een schoolse manier wordt overgebracht, maar door met elkaar iets te maken'.
- Digitaal lezen groeit (in 2013) aanzienlijk. Uit een recente publicatie¹ blijkt dat in Nederland: e-books 4,7 procent van de totale boekenmarkt uitmaken, bij de algemene boeken het marktaandeel inmiddels 10 procent is en dat het marktaandeel e-books in online verkoop 22 procent is.
- De tijd die aan het lezen van gedrukte media wordt besteed neemt nog steeds af. Er wordt gemiddeld 36 minuten per dag gelezen. Uit recent tijdsbestedingsonderzoek² is bekend dat 78% van wat er gelezen wordt een papieren vorm heeft. 'Bij de overige leestijd hebben e-readers, tablets, PC's en laptops elk een gelijk aandeel van 4%'.
- Uit recente monitoring van scholieren blijkt dat ze minder vaardig worden in het zoeken van de juiste informatie en recreatief op papier blijven lezen.

Sociaal-cultureel:

- Hoewel de hoeveelheid vrije tijd de laatste jaren stabiel is, is het aantal mogelijkheden om tijd aan te besteden toegenomen. Mensen moeten dus kiezen en ervaren dat als lastig.
- Het aantal voorzieningen op het platteland neemt af, waar mogelijk worden ze gebundeld in multifunctionele accommodaties.

De bibliotheek in 2025: visie van de commissie Cohen

Voor de commissie Cohen is de belangrijkste opdracht van de bibliotheek: '*stimuleren, ondersteunen, faciliteren en toerusten van burgers om mee te kunnen doen en bij te kunnen dragen aan de moderne kennissamenleving*'. Zij vindt dat de bibliotheek daarbij de volgende uitgangspunten in acht moet nemen:

- Lezen is de basis: 'De primaire taak van de bibliotheek begint bij geletterdheid in brede zin. Lezen is de basis voor het verwerven van kennis en stimuleert verbeeldingskracht en creativiteit'.
- Stimulerende omgeving: de bibliotheek is een plaats voor persoonlijke ontwikkeling. De bibliotheek moet inspelen 'op de nieuwe manieren waarop mensen zich organiseren, waarop ze produceren, leren en innoveren. (...) Door het bieden van een stimulerende omgeving biedt ze een platform waar mensen kunnen samenkomen, kennis kunnen delen en deze vaardigheden kunnen verwerven. Daarnaast speelt de bibliotheek een uitnodigende en gidsende rol. De bibliotheek daagt uit tot verdieping, verbreding, zelfstudie en zelfontplooiing en gidst mensen naar aanbieders van opleidingen, cursussen of workshops. De bibliotheek is daarbij niet alleen gericht op het verkleinen van achterstanden, maar ook op het verder ontwikkelen van talent. De bibliotheek is er voor zoveel mogelijk Nederlanders.

¹ Bron: <http://www.marketingfacts.nl/berichten/e-books-in-cijfers-waar-staan-we-nu>

² Media:Tijd 2014

- Toegang tot informatie: 'De bibliotheek zorgt ook in 2025 nog voor laagdrempelige toegang tot informatie, want informatie is ook dan niet altijd en overal en voor iedereen beschikbaar. Niet alle informatie is gedigitaliseerd en wat digitaal beschikbaar is, is niet per definitie gratis voor iedereen toegankelijk. (...) Om mensen te ondersteunen in een wereld van overdaad aan informatie, te inspireren en te verrassen met nieuwe perspectieven, moeten zij hun rol als betrouwbare adviseur opnieuw inrichten'.
- Dynamische ontmoetingsplek: 'In een samenleving die individualiseert, biedt de bibliotheek een plaats voor ontmoeting. (...) Aan alle mogelijkheden die digitale middelen steeds meer bieden, voegen bibliotheken essentiële waarde toe: een prettige en stimulerende omgeving om te leren of te lezen, onder de mensen te kunnen zijn, te ontsnappen aan de continue pressure of being connected, en een plek waar van alles wordt georganiseerd. Iedereen is er welkom en mensen komen er in aanraking met andere culturen, leefwijzen en achtergronden. Op die manier draagt de bibliotheek bij aan het empathisch vermogen van een samenleving'.
- Link met de lokale gemeenschap: 'De fysieke plek zorgt voor de lokale inbedding van de bibliotheek. Alleen al door er te zijn voor de leden van een gemeenschap; te voorzien in een plek waar zij elkaar kunnen ontmoeten en zich onderdeel kunnen voelen van die gemeenschap. En door het bieden van een podium aan lokale maatschappelijke en culturele organisaties, aansluitend bij de individuele behoeften en lokale aandachtsgebieden'.

De commissie vindt voorts dat de bibliotheek:

- zich de komende jaren meer moet richten *'op het tot stand brengen, stimuleren en faciliteren van waardevolle verbindingen. Minder collectie, meer connectie'*.
- middelen moet inzetten die aansluiten bij de wijze waarop mensen informatie delen en verwerven. De bibliotheek ondersteunt informatievaardigheden en helpt informatie te stroomlijnen. De bibliotheek biedt een platform voor persoonlijke ontwikkeling.
- connecties tot stand moet brengen tussen mensen, de lokale gemeenschap en maatschappelijke organisaties. 'Vanuit haar laagdrempelig en betrouwbaar karakter, is ze een aantrekkelijke partner voor andere organisaties.(...) De bibliotheek groeit uit tot lokale gids en makelaar'.
- De digitale en fysieke dienstverlening moet integreren. 'Bibliotheken zullen een groot deel van hun dienstverlening moeten verplaatsen naar digitale kanalen, want digitaal is sterk in opkomst. Beide domeinen zullen niet los van elkaar, maar aanvullend op elkaar moeten functioneren: de digitale bibliotheek vormt een aanvulling op de fysieke en vice versa. Beide versterken en verrijken elkaar en in beide domeinen wordt men uitgenodigd tot gebruik van de ander'.

Wat betekent dit voor de koers van Bibliotheken Midden-Drenthe?

Bovenstaande maakt duidelijk dat zowel de samenleving als de bibliotheek in beweging zijn. De toekomst van het bibliotheekwerk zal afhangen hoe gemeenten het belastinggeld willen inzetten.

Bovendien speelt op dit moment ook het proces van "Samen verder": de negen bibliotheekstichtingen, (Assen, Emmen en Hoogeveen zijn zelfstandige stichtingen met een andere financieringsstroom en doen hierin niet mee) die samen met Biblionet Drenthe een structurele samenwerking willen aangaan om in gezamenlijkheid de kwaliteit en de toekomst van het bibliotheekwerk te kunnen borgen. Nadrukkelijk moet in dit proces het lokale ondernemerschap en de lokale behoefte, opdracht, worden meegenomen.

Als een gemeente denkt dat het uitlenen van boeken de belangrijkste taak of functie van de bibliotheek is, dan kan ze een commerciële aanbieder inhuren. Als een gemeente denkt dat de taak van de bibliotheek breder is, dat ze een maatschappelijke opdracht heeft dan is nauw overleg tussen gemeente en bibliotheek noodzakelijk. De taak van de bibliotheek is het participeren, inspireren, faciliteren en ondersteunen van de persoonlijke ontwikkeling van mensen en sluit goed aan bij de richting die de commissie Cohen bepleit. Het collegeprogramma van de gemeente Midden-Drenthe heeft als titel meegekregen 'Samen aan de slag voor een sociaal en duurzaam Midden-Drenthe'.

Juist in de samenleving in Midden-Drenthe ziet de bibliotheek kansen om structurele samenwerking aan te gaan, of te verdiepen met zowel de formele educatieaanbieders als de non-formele: onderwijs, in al zijn geledingen, van voorschools, primair- en voortgezet onderwijs, tot 'senior-web', ROC (Regionaal Opleidings Centrum) , Drenthe College. Daarnaast zoekt de bibliotheek haar samenwerking met culturele- en maatschappelijke organisaties zoals Stichting Welzijnswerk Midden-Drenthe, ICO, Cras, stichting Podia, Zomeractiviteiten. Maar ook samenwerking met horeca-ondernemers en detailhandel kunnen een bijdrage leveren. Eveneens ziet de bibliotheek zich als een actieve partner binnen het sociaal domein in samenwerking met Buurtacademie en gemeente. De bibliotheek heeft hierin veel te bieden op het gebied van 'leven-lang-leren', digivaardigheid, informatie en advies etc.

De bibliotheek is voortdurend op zoek naar samenwerkingsverbanden om het leven lang leren en participeren van de burger te stimuleren en te inspireren.

Dit betekent niet dat de koers die Bibliotheek Midden-Drenthe reeds voert nu opeens 180 graden wordt gedraaid. De drie speerpunten van beleid waaruit de bibliotheek de laatste jaren heeft gewerkt (Strategisch Beleidsplan Drents Netwerk, 2011- 2014), zijn ook voor de wat verder weg gelegen toekomst goede keuzes: *de digitale bibliotheek, de fysieke bibliotheek, de bibliotheek op school*. Hieronder een toelichting a.d.h.v. de keuzes van de commissie Cohen:

Lezen is de basis: 'De primaire taak van de bibliotheek begint bij geletterdheid in brede zin.

Lezen is de basis voor het verwerven van kennis en stimuleert verbeeldingskracht en creativiteit':

- Het kunnen lezen, het aanleren van die technische vaardigheid, is bij het onderwijs gelegen. De dienstverlening van de bibliotheek richt zich op kinderen van (in eerste instantie) 0-12 jaar via de scholen. De bibliotheek faciliteert en ondersteunt het onderwijs op het gebied van taalverwerving, leesbevordering, maar ook de ontwikkeling van informatievaardigheid en mediawijsheid. Zij doet dat door het bibliotheekwerk een structurele plaats op de basisschool te geven in de vorm van de Bibliotheek *op school* (dBOS) en in de vorm van laaggeletterdheids- en leesbevorderingprojecten en activiteiten. Dat laatste overigens ook voor volwassenen i.s.m. aanbieders van volwasseneneducatie.
- Een collectie beschikbaar te stellen in de fysieke vestigingen en in de dBOS-vestigingen. De collecties in de fysieke vestigingen zullen kleiner worden, maar ook doelgerichter. Gedacht kan worden aan collecties voor laaggeletterden, dyslectici etc. Vooral omdat de tijd die wordt besteed aan lezen voor ontspanning jaar na jaar afneemt. Tegelijkertijd zal nadruk worden gelegd op het digitaal lezen (o.a. e-books).
- Waar het gaat om kennisverwerving zal meer/beter worden ingespeeld op de trend van het 'delen', de nieuwe manieren waarop mensen zich organiseren, waarop ze produceren, leren en innoveren. Waar het dus niet gaat om lezen als ontspanning, maar om

kennisvergaring zal invulling worden gegeven aan het tot stand brengen, stimuleren en faciliteren van waardevolle verbindingen. Minder collectie, meer connectie. Eerste stappen daartoe: de opzet van een klantenpanel en participeren in communities waar de bibliotheekleden actief in zijn. Ook het onder de aandacht brengen en leveren van informatie zal eigentijds gebeuren. Dit overigens op provinciaal of landelijke schaal.

Voor Midden-Drenthe gaat dit betekenen in acties:

- Jaarlijks een schoolleesplan/Doorgaande Leeslijn
- Bieb op School *
- week van de laaggeletterdheid
- Boekstart
- Ouderbetrokkenheid
- Mediawijsheid
- Lokaal Klantenpanel/forum/blog

*De bibliotheek Midden-Drenthe gaat op alle basisscholen het concept '*bieb op school*' invoeren. Hiervoor is een apart projectplan gemaakt.

De bibliotheek Midden-Drenthe omarmt vanuit haar visie en strategie dit concept. Kern van '*De bibliotheek op school*' is dat het bibliotheekwerk een structurele plaats op de school krijgt. Niet alleen fysiek, maar ook qua integratie in het lesrooster. Het doel van '*De bibliotheek op school*' is om samen met het onderwijs een geïntegreerd dienstenpakket samen te stellen waarin: aangesloten wordt bij het onderwijsbeleid van de gemeente, recht gedaan wordt aan de kernfuncties lezen, informatie en mediawijsheid, het hoofd geboden wordt aan de ontleding en betere aansluiting te vinden bij de jeugd van de toekomst.

De visie hierachter is: Wie meer leest is beter in taal

Leren begint bij lezen. Want wie kan lezen en teksten begrijpt, kan kennis verwerven. Taal is de basis van alle onderwijs. Onderzoek toont aan dat veel lezen goed is voor de taalontwikkeling van kinderen. Scholen vinden het daarom belangrijk om kinderen de taal aan te leren. De bibliotheek kan daarbij helpen. Interessante boeken en de kennis en ervaring van bibliotheekmedewerkers kunnen voor de school van grote waarde zijn. Uiteindelijk is de hele samenleving –een kennismaatschappij– erbij gebaat dat haar burgers goed kunnen lezen en de taal beheersen.

Scholen besteden veel aandacht aan de woordenschat: kinderen moeten rijtjes uit het hoofd leren. Maar vrij lezen is net zo belangrijk: kinderen die een kwartier per dag lezen, begrijpen teksten beter, leren 1.000 nieuwe woorden per jaar en schrijven gemakkelijker¹.

Kinderen moeten niet alleen op school lezen, maar ook thuis. Lezen hoort er gewoon bij, iedere dag. De bibliotheek en de school kunnen het thuis lezen bevorderen via contacten met de ouders.

De school en de bibliotheek houden samen de resultaten van deze aanpak bij: de school meet de leerprestaties, de bibliotheek weet hoeveel en welke boeken een kind leest.

Welke resultaten wil De bibliotheek op school behalen?

De bibliotheek wil basisscholen meer te bieden hebben, zodat de samenwerking verbetert en het leesrendement voor de leerlingen hoger wordt. Daarom ontwikkelt de bibliotheek een samenhangend plan dat in het gehele land uitgevoerd kan worden. Beproefde producten en diensten die goed voldeden gebruiken we daarbij opnieuw.

Beoogde resultaten:

- kinderen besteden meer tijd aan lezen en worden er beter in
- toename van leesmotivatie en leesplezier

- kinderen worden handiger in het zoeken naar informatie, in boeken en op het internet
- kinderen kunnen gemakkelijker de gevonden informatie beoordelen
- de diensten die de bibliotheek aanbiedt vormen een samenhangend pakket
- goede diensten die al ontwikkeld zijn blijven behouden en worden in het pakket opgenomen
- collectie, lezen en mediawijsheid vormen de basis
- bibliotheken, basisscholen en gemeente werken beter samen
- krachten en middelen worden gebundeld

Met *Monitor de Bibliotheek op school* wordt het effect van de beoogde resultaten gemeten en krijgt men inzicht in de meerwaarde van de bibliotheek voor de school.

Toegang tot informatie:

- 'De bibliotheek zorgt ook in 2025 nog voor laagdrempelige toegang tot informatie, want informatie is ook dan niet altijd en overal en voor iedereen beschikbaar'. Dat betreft niet alleen het aanbieden van een fysieke collectie - boeken, tijdschriften en kranten die in de bibliotheek geraadpleegd kunnen worden -, maar ook het inkopen en aanbieden van relevante digitale bestanden.
- De bibliotheek wil hen die moeite hebben met ICT-vaardigheden als zoeken, selecteren en evalueren van informatie en werken met vaardigheden die te maken hebben met het inzetten van digitale media voor persoonlijke ontwikkeling' ondersteunen. Met cursussen, workshops, tablet-café's en door zich op te werpen als vraagbaak. Ook mensen die nooit digivaardig zullen worden, moeten voor hun informatie bij de bibliotheek terecht kunnen.
- De bibliotheek moet ook een partner van de gemeente zijn binnen het sociaal domein. De drie decentralisaties van de AWBZ, jeugdzorg en de participatiewet vragen heel wat van gemeenten. De bibliotheek - een neutrale, laagdrempelige voorziening - kan veel betekenen als er informatie toegankelijk moet worden gemaakt in het kader van voorlichting en preventie.

In acties:

- Aanbod informatieve lezingen op het gebied van Zorg & Welzijn (in samenwerking en overleg met o.a. Stichting Welzijnswerk, Drenthe College, Buurtacademie)
- Culturele lezingen
- Digitale infodesk
- Website 24 uur online, 7 dagen per week
- Bibliotheek zichtbaar in de sociale media
- Digitale databanken

Dynamische ontmoetingsplek & stimulerende omgeving:

- De Bibliotheek wil sterker insteken op de ontmoetingsfunctie van de bibliotheek en wil flexibel inspelen op veranderende behoefte en vraag. Niet alleen wordt aan lidmaatschap van de bibliotheek gedacht, maar ook aan 'arrangementen' . Te denken valt dan aan het organiseren van lezingen in samenwerking met bv Welzijnswerk, of seniorweb. De bibliotheek wil vanuit haar innovatieve rol de burger in Midden-Drenthe op de hoogte houden van nieuwe ontwikkelingen. Daarbij moeten we realistisch zijn; dat kan alleen in de grote(re) plaatsen. In Beilen kan de bibliotheek een ontmoetingsplek zijn als omschreven door de commissie Cohen: 'een prettige en stimulerende omgeving om te leren of te lezen, onder de mensen te kunnen zijn, te ontsnappen aan de continue pressure of being connected, en een plek waar van alles wordt georganiseerd'. Een en ander is ook conform het provinciaal spreidingsplan bibliotheken.
- Daar hoort bij: de bibliotheek als een plek die is uitgerust met WiFi met ruime gebruiksmogelijkheden, ruime openingstijden, een goede kranten- en tijdschriftencollectie en een goede koffie- & theevoorziening, zodat iedereen die dat wil er een kopietje kan maken, er kan lezen, kan studeren, een tentoonstelling bekijken, enz.
- 'De bibliotheek daagt uit tot verdieping, verbreding, zelfstudie en zelfontplooiing en gidst mensen naar aanbieders van opleidingen, cursussen of workshops. De bibliotheek is daarbij niet alleen gericht op het verkleinen van achterstanden, maar ook op het verder ontwikkelen van talent'. Dat doet Bibliotheek Midden-Drenthe door zelf cursussen aan te bieden, door te geleiden naar het cursusaanbod van anderen, digitale oefenprogramma's in de bibliotheek beschikbaar te stellen, door het organiseren van tentoonstellingen en activiteiten in samenwerking met derden.

In acties

- Ruimere openingstijden (zondag?)
- Maandelijks een activiteit die ontmoeting stimuleert
- Leesgroepen
- Maandelijks een informatieve lezing
- Tablet café

Cultuur:

Versterking culturele infrastructuur

Bibliotheek Midden-Drenthe participeert in het zogenaamde CNMD-overleg (Cultureel Netwerk Midden-Drenthe). Dit is het overleg van ICO, Stichting Welzijnswerk, K&C Drenthe, stichting Podia en de bibliotheek met de wethouder. Als het aan de bibliotheek ligt blijft dit overleg bestaan.

Wellicht kan de samenstelling worden uitgebreid en krijgt het een voortrekkersrol met als voornaamste doel dat de culturele activiteiten leiden tot een groter en breder publieksbereik, tot meer samenhang en kwaliteit in het aanbod en meer samenwerking.

In acties:

- Boekenweek
- Kinderboekenweek
- 2 x per jaar voorstelling met boek centraal

Cultuureducatie

Dankzij gelden uit het landelijke subsidieprogramma Cultuureducatie met Kwaliteit is er vanaf het schooljaar 2013-2014 extra geld voor scholen in Drenthe beschikbaar om de kwaliteit van het cultuuronderwijs te verbeteren. Met de regeling Cultuureducatie met Kwaliteit werd meer samenhang gerealiseerd en is de betrokkenheid van scholen vergroot. Bibliotheek Midden-Drenthe is via de provinciale serviceorganisatie, maar vooral via het Kunst- en Cultuurnetwerk met ICO en Kunst en Cultuur Drenthe (K&C) , betrokken, bij de invulling van het programma kunst-, erfgoed- en mediaonderwijs. Een aantal producten van de bibliotheek uit 'de doorgaande leeslijn', zijn in het Cultuurmenu ondergebracht en worden uit deze gelden gefinancierd. We gaan de in gang gezette inspanningen na 2014 continueren.

In acties:

- Voortzetten Dicter Midden-Drenthe
- Nederland Leest
- Deelname Cultuurtraject en Cultuurmenu 1 activiteit per jaar

Eigen Cultureel aanbod

Bibliotheken Midden-Drenthe verzorgt elk jaar een eigen aanbod aan culturele activiteiten. Denk aan tentoonstellingen, lezingen, informatieavonden enz. Ook daarin wordt - waar mogelijk samengewerkt met andere organisaties, bijv. Historische Verenigingen, Cras, Buurtacademie. Bibliotheek Midden-Drenthe wil een eigen cultureel aanbod blijven aanbieden. Het ligt daarbij voor de hand:

- om meer vanuit de kruisbestuiving met andere culturele partners te ondernemen en te organiseren
- om het klantenpanel meer bij de inhoud te betrekken

Link met de lokale gemeenschap:

- 'De fysieke plek zorgt voor de lokale inbedding van de bibliotheek. Alleen al door er te zijn voor de leden van een gemeenschap; te voorzien in een plek waar zij elkaar kunnen ontmoeten en zich onderdeel kunnen voelen van die gemeenschap'.
Begin 2014 is de bibliotheek in Bovensmilde als doelgroepenbibliotheek geopend in de Brede school, juist daar kan zij meerwaarde geven aan de diverse groepen.
- Bibliotheken Midden-Drenthe bieden een podium aan lokale maatschappelijke en culturele organisaties en wil daarbij aansluiten bij wat er leeft onder/speelt in de Midden-Drentse bevolking.
- Bibliotheek Midden-Drenthe werkt samen met andere culturele organisaties om een impuls te geven aan de culturele activiteiten binnen een gemeente zodanig dat de culturele infrastructuur structureel versterkt wordt.
- Zoals al eerder opgemerkt: de bibliotheek in het sociaal domein. Bibliotheken kunnen bij de decentralisaties zorg, welzijn en participatie een grote rol spelen. Veel gemeenten en andere potentiële samenwerkingspartners hebben dat echter niet op het netvlies staan. Een van de opgaven van de openbare bibliotheek is het ondersteunen van zelfredzaamheid, participatie en sociale cohesie in de lokale samenleving. De overheid verwacht na de drie decentralisaties steeds meer van de burgers. De bibliotheek kan helpen in de verschuiving van verzorgingsstaat naar participatiesamenleving en bij het vergroten van zelfredzaamheid, van kansen op de arbeidsmarkt, o.a. door laagdrempelige (internet) cursussen, workshops etc.

De commissie Cohen start haar notitie met een blik in de toekomst. Vertaald naar Midden-Drenthe:

De bibliotheek is een plek waar haar bezoekers komen om materialen te lenen voor recreatief gebruik, luisteren en kijken, maar ook om informatie op te doen, zich te laten inspireren door een breed aanbod van actuele materialen maar ook een minder actueel maar kwalitatief hoogwaardig product (long tail aanbod). Hierin onderscheidt de bibliotheek zich van de huidige boekhandel. Via de bibliotheek komen kinderen in aanraking met een breed aanbod van boeken. Taal- en leesbevordering is hierbij het uitgangspunt. Door te voorzien in een breed aanbod leren kinderen hun leessmaak te ontwikkelen en woordenschat te verbreden. De bibliotheek is de huiskamer van de gemeenschap. In het gebouw ontmoeten mensen elkaar, vrijblijvend, gratis. Je kunt er alleen of samen met anderen activiteiten ondernemen, of je juist ontspannen met een tijdschrift. In de bibliotheek is aandacht voor elkaar. De bibliotheek is een vraagbaak voor mensen die zelf de digitale wereld niet meer kunnen bijbenen en functioneel laaggeletterd dreigen te worden.

De bibliotheek biedt ook een podium voor derden om hun informatie of talenten aan de bezoekers te tonen. De bibliotheek is laagdrempelig en voor iedereen toegankelijk.

De bibliotheek is verbonden met de digitale wereld van verhalen en een rijkdom aan kennis in databanken en e-books, op papier en in de hoofden van mensen. De bibliotheek heeft deskundigheid op het gebied van ordenen en toegankelijk maken van betrouwbare informatie. De bibliotheek nodigt uit om te lezen, te studeren, cursussen te volgen, te werken en om rond te hangen en inspiratie op te doen...

De bibliotheek is het centrum voor ontwikkeling en educatie.

Vanuit het hart van de samenleving onderneemt de bibliotheek samen met haar (culturele en educatieve) partners activiteiten zowel binnen als buiten de bibliotheek. In de bibliotheek met cursussen, lezingen, en informatiedesks (voorlichting), buiten de bibliotheek bij o.a. diverse podia, consultatiebureau en kinderopvang (Boekstart), scholen (bibliotheek op School, Kinderboekenweek), Buurtacademie en Drenthe College (bestrijding van Laaggeletterdheid), ICO en K&C (Cultuurmenu basisonderwijs). Het voortgezet onderwijs maakt gebruik van onze digitale databanken, digitale leesdossiers en deskundigheid op het gebied van het zoeken van betrouwbare informatie op Internet.

De bibliotheek levert met haar educatiepartners een bijdrage aan mediawijsheid van kinderen en ouders door samen te werken in projecten als ouderbetrokkenheid.

Vanuit het brede culturele en educatieve netwerk in Midden-Drenthe, waarbij de bibliotheek vaak de spin in het web is verbreden wij onze 5 wettelijke kernfuncties (ontmoeting&debat, kennis & informatie, ontwikkeling & educatie, kunst & cultuur, Lezen & Literatuur) van fysiek in de bibliotheek naar het culturele, educatieve, sociale domein en digitale domein buiten de bibliotheek. De bibliotheek is een voorziening die bijdraagt aan de maatschappelijke participatie van de burger.

Augustus 2014

